

AUGUST 2016

ET STÆRKERE DANMARK

VÆKST 2016

#Helhedsplan

REGERINGEN

Få et samlet overblik over
Helhedsplan - for et stærkere Danmark
på regeringen.dk

#Helhedsplan

ET STÆRKERE DANMARK

VÆKST 2016

REGERINGEN

Et stærkere Danmark – Vækst 2016

1. Virksomheder i fremgang – styrket velstand

Danmark har grundlæggende en sund økonomi med et højt velstandsniveau og en lav ledighed. Men vi har samtidig udfordringer, der skal tages hånd om, hvis vi vil bevare vores velstand på et højt niveau.

Den langsomme produktivitetsudvikling i dansk økonomi er en væsentlig udfordring. Produktivitsfremskridt er den vigtigste kilde til fremgang i den enkelte danskers levestandard. Det gælder både den nære velfærd – familiernes økonomiske muligheder – og den fælles velfærd.

Hvis ikke vi tager hånd om denne udfordring, er der udsigt til en længere periode, hvor fremgangen i vores levestandard ikke vil stå mål med det, som vi har været vant til. Samtidig vil vi ikke kunne følge med fremgangen i vores nabolande.

Det stagnerende investeringsniveau i danske virksomheder er en medvirkende årsag til, at vi har haft en lav vækst i produktiviteten i de senere år. Virksomheder, der investerer i ny teknologi, er en forudsætning for, at vi kan opretholde vellønnede arbejdspladser og sikre, at vi også fremover har råd til at betale for vores velfærdssamfund.

Regeringen fremlægger derfor *Et stærkere Danmark – Vækst 2016*. Vækstudspillet skal skabe rammerne for flere investeringer i danske virksomheder, samtidig med at det bliver billigere at være dansker. Det vil øge strukturelt BNP med 20 mia. kr., *jf. figur 1*.

Figur 1

Et stærkere Danmark – Vækst 2016 øger strukturelt BNP med 20 mia. kr. i 2025 gennem fem initiativområder

Et lavt investeringsniveau kan resultere i, at danske virksomheder i mindre grad investerer i ny teknologi som fx digitalisering. Det kan blive en udfordring for danske virksomheder i en global verden, hvor den hastige udbredelse af nye teknologier og forretningsmodeller medfører mange nye muligheder for at styrke den enkelte virksomheds konkurrenceevne. Her er gode investeringsvilkår og tilstrækkelig adgang til kapital en forudsætning for, at virksomhederne kan udvikle sig og investere i ny teknologi. Det vil både skabe vækst i virksomhederne og gavne den enkelte dansker gennem højere lønninger.

Samtidig medfører en styrket globalisering, at danske virksomheder ofte er i hård international konkurrence. Derfor er det vigtigt, at danske virksomheder har gode muligheder for at holde deres omkostninger nede. Det kræver blandt andet en regulering, der på balanceret vis tilskynder til en sund og effektiv konkurrence. Det skal mindske de byrder, virksomhederne pålægges, ligesom det giver mulighed for, at flere dygtige virksomheder kan udvikle sig og vokse. Det gavner også husholdninger, da det derved bliver billigere at være dansker.

Virksomheder i fremgang er nøglen til at sikre styrket velstand for den enkelte dansker. For i sidste ende afhænger vores løn og forbrugsmuligheder af, at vi har dynamiske virksomheder, der løbende finder på nye og smartere måder at producere. For at understøtte denne innovation har regeringen med udspillet fokus på at skabe gode rammer for, at vi kan omstille samfundet til den hastige digitale udvikling i en globaliseret verden.

Gode investeringsvilkår og bedre adgang til egenkapitalfinansiering

Med *Et stærkere Danmark – Vækst 2016* vil regeringen sikre, at virksomhederne får lettere adgang til den kapital, som giver dem mulighed for at vokse. Det vil fremme, at danske virksomheder kan investere i nye maskiner og teknologi, som giver den enkelte medarbejder mulighed for at skabe højere værdi ved sit arbejde. Forbedrede investeringsvilkår understøtter derfor, at vi fortsat kan skabe og fastholde vellønnede arbejdspladser i Danmark.

Iværksætterindsats og vækstvirksomheder

Regeringen ønsker at forbedre rammerne for iværksætteri og vækst i nye og mindre virksomheder. I Danmark har vi mange iværksættere, og det er generelt let at starte nyt, men samtidig er der for få nye virksomheder, der vokser sig større. Med *Et stærkere Danmark – Vækst 2016* fremlægger regeringen derfor en række initiativer, der skal sikre bedre rammer for, at virksomheder med vækstpotentiale kan udvikle sig og skabe jobs.

Lavere omkostninger gennem afskaffelse af PSO-afgiften og effektiv forsyning

Danmark skal fortsat være et af de førende lande i verden i forhold til en bæredygtig omstilling af vores energisystem. Men regningen skal ikke være unødigt høj. Regeringen fremlægger derfor et udspil til at afskaffe PSO-afgiften. Det vil indebære en markant afgiftslempelse for borgere og virksomheder på omkring 7 mia. kr. årligt, når PSO-afgiften er fuldt afviklet. Samtidig fastholdes et stærkt grundlag for den grønne omstilling.

Udgifter til forsyningsydelser fylder meget i almindelige husholdningers økonomi, ligesom det for mange virksomheder udgør en stor del af de samlede omkostninger i produktionen. Regeringen vil derfor fremlægge en forsyningsstrategi, der skaber rammerne for en forsyningssektor, der leverer ydelser af en høj kvalitet til lavere priser. Det er til gavn for både virksomheder og den enkelte dansker.

Velfungerende markeder i en global økonomi og færre byrder

Det danske hjemmemarked er relativt beskedent, og danske virksomheder er derfor ofte afhængige af at kunne eksportere deres varer og serviceydelser. Det foregår på globale markeder, hvor der er hård konkurrence på både kvalitet og pris. Danske virksomheder skal derfor have gode muligheder for at holde deres omkostninger nede. Virksomhedernes succes i den skærpede konkurrence er en forudsætning for danskernes velfærd.

En sund og effektiv konkurrence skal samtidig give virksomhederne en stærk tilskyndelse til løbende at skabe forbedringer og udvikle det bedste produkt til prisen. Det er godt for den enkelte forbruger, fordi det holder priserne nede, så pengene rækker længere. Og det ruste danske virksomheder til at begå sig i den globale konkurrence og være konkurrencedygtige med bl.a. øget eksport til følge.

Vækstmuligheder og digitalisering

Brugen af de nye digitale teknologier giver Danmark mulighed for at høste produktivetsgevinster og styrke konkurrenceevnen på en række produktionsområder. Det skal vi udnytte – også i forhold til de mange små og mindre virksomheder. Der er behov for at ruste borgerne og virksomhederne til et mere digitalt samfund, hvor konkurrencen sker globalt, og hvor nye digitale løsninger ændrer på forretningsmodellerne. Danmark skal eksempelvis drage fordel af de muligheder, som deleøkonomien bringer i forhold til at få udbud og efterspørgsel bragt sammen på nye måder for borgere og virksomheder.

Vækstinitiativerne i *Et stærkere Danmark – Vækst 2016* er skitseret i boks 1.

Boks 1

Konkrete initiativer i *Et stærkere Danmark – Vækst 2016*

Gode investeringsvilkår og bedre adgang til egenkapitalfinansiering

- Indførelse af et fradrag for egenkapital (ACE)
- Større fradrag for virksomhedernes merinvesteringer i forskning og udvikling

Iværksætterindsats og vækstvirksomheder

- Lavere skat på aktie- og kapitalindkomst
- Investorfradrag (fradrag for indskud i små virksomheder)
- Lempelse af regler for placering af privatadministrerede pensionsordninger
- Tre års skattelempe for nye iværksættere
- Styrkede rammer for tiltrækning af udenlandsk kapital og bedre vilkår for business angels' investeringer
- En fokuseret erhvervsfremmeindsats på tværs af stat, region og kommuner

Lavere omkostninger gennem afskaffelse af PSO-afgiften og effektiv forsyning

- Afskaffelse af PSO-afgiften og justering af udgifterne på energiområdet
- En ny strategisk ramme for forsyningssektoren
- Billigere og bedre affaldshåndtering gennem øget konkurrence
- Tilpasning af planer for kabellægning
- Tilpasning af energiselskabernes energispareindsats

Velfungerende markeder i en global økonomi og færre byrder

- Nedsættelse af et permanent produktivetsråd under Det Økonomiske Råd
- Øget anvendelse af internationale standarder
- Ændring af regler i tilbudsloven
- Modernisering af erhvervslejeloven
- Bedre skattevilkår for opsparring i investeringsinstitutter
- Væksttjek
- Færre byrder og fokus på overimplementering

Vækstmuligheder og digitalisering

- Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020
- Strategi for deleøkonomi og skatteinitiativer til fremme af deleøkonomisk aktivitet

Effekter af *Et stærkere Danmark – Vækst 2016*

Med *Et stærkere Danmark – Vækst 2016* fremlægger regeringen tiltag, der vil øge strukturelt BNP med samlet 20 mia. kr. i 2025, *jf. tabel 1*.

Dermed tager regeringen et stort skridt mod at indfri det ambitiøse mål om at øge strukturelt BNP med 35 mia. kr. frem mod 2025 gennem tiltag, der fremmer et dynamisk og produktivt erhvervsliv.

Regeringen har derudover allerede indgået aftaler eller udmeldt initiativer, som øger strukturelt BNP med omkring 3 mia. kr. frem mod 2025. Det gælder modernisering af planloven og fødevarer- og landbrugspakken i forbindelse med Vækst og Udvikling i hele Danmark. Derudover gælder det udbudsloven og skattetiltag i forbindelse med finansloven for 2016.

Tabel 1
Nye vækstbidrag og provenuvirkninger frem mod 2025

	Umiddelbart mindreprovenu i 2025 (mia. kr.)	Mindreprovenu i 2025 efter tilbageløb og adfærd (mia. kr.)	BNP-bidrag i 2025 (mia. kr.)
Gode investeringsvilkår og bedre adgang til risikovillig kapital (udspillet om bedre vilkår for egenkapitalfinansiering)	3,1	1,4	12
Afskaffelse af PSO-afgiften	- ¹⁾	- ¹⁾	1½
En effektiv forsyningssektor	-	-	5½
Øvrige tiltag	1,8	1,1	1
Samlet virkning af <i>Et stærkere Danmark – Vækst 2016</i>	4,9	2,5	Ca. 20

- 1) Afskaffelsen af PSO-afgiften indebærer et umiddelbart mindreprovenu på 7,1 mia. kr. i 2025, svarende til 3,2 mia. kr. i 2025 efter tilbageløb og adfærd og opgjort netto efter justeringer af VE-indsatsen. Afskaffelsen af PSO-afgiften er finansieret ifm. *Et stærkere Danmark – JobReform*.

Kilde: Egne beregninger.

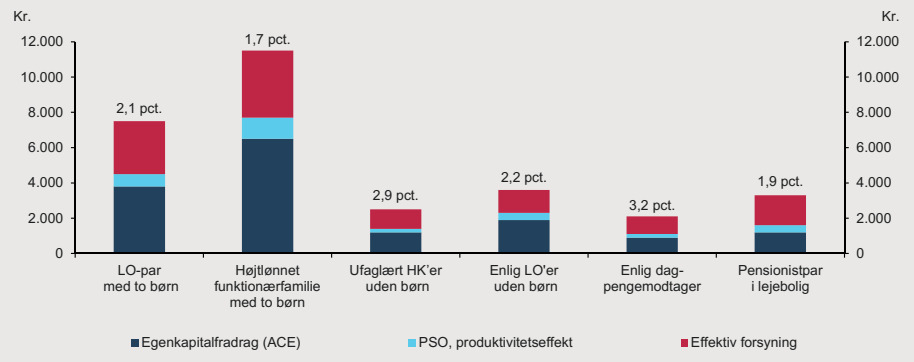
Finansieringen af initiativerne i *Et stærkere Danmark – Vækst 2016* sker inden for den samlede 2025-plan. Samlet set vurderes initiativerne at medføre et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på omkring 2½ mia. kr. i 2025, jf. tabel 1. Hertil kommer lempelsen på ca. 3¼ mia. kr. vedr. PSO, som finansieres i forbindelse med udspillet *Et stærkere Danmark – JobReform*. Provenuvirkninger som følge af skatte- og afgiftslempelser i *Et stærkere Danmark – Vækst 2016* uddybes i bilag A.

Forbedring af vilkårene for egenkapitalfinansiering gennem et fradrag for normalforrentningen af egenkapitalen (en såkaldt ACE) er en vigtig del af regeringens strategi for *gode investeringsvilkår og bedre adgang til risikovillig kapital*, herunder for mindre virksomheder med et vækstpotentiale og iværksættere. Initiativet vurderes at kunne løfte BNP med ca. 16 mia. kr., hvoraf ca. 12 mia. kr. skønnes at blive realiseret frem mod 2025. Dermed tages et væsentligt skridt mod at indfri vækstmålsætningen.

Afskaffelsen af PSO-afgiften vil reducere virksomhedernes inputpriser på energi i produktionen. Det vil gøre virksomhederne mere konkurrencedygtige og produktive. Produktivitetsgevinsten ved PSO-løsningen skønnes at bidrage til en stigning i strukturelt BNP på ca. 1½ mia. kr. i 2025.

På samme måde er der et betydeligt potentiale for at skabe en mere effektiv forsyningssektor. Det vurderes at bidrage til at øge strukturelt BNP med omkring 5½ mia. kr. i 2025. Højere produktivitet vil medføre mærkbare gevinster for hele samfundet. Med initiativerne i *Et stærkere Danmark – Vækst 2016* bliver Danmark et rigere samfund, hvor den typiske familie vil få ca. 7.500 kr. mere til rådighed i 2025 isoleret som følge af vækstinitiativer, jf. figur 2.

Figur 2
Danske familier vil opleve en stigning i deres disponible indkomst frem mod 2025

Anm.: Opgjort i 2017-niveau. Beregningerne afspejler virkningen af de enkelte reformelementer, når disse er fuldt indfasede i 2025. For beregningstekniske detaljer henvises til bilag 4A i *DK2025 – Et stærkere Danmark*.

Kilde: Lovmodellens familietypermodel og egne beregninger.

Vedvarende fokus på produktivitet

Med de nye vækstinitiativer bygger regeringen ovenpå den igangværende indsats for at give virksomhederne bedre vilkår for at konkurrere, investere og skabe arbejdspladser.

Der er dog behov for et fortsat fokus på mulighederne for at forbedre den danske produktivitetssudvikling for at indfri regeringens mål om at øge strukturelt BNP med 35 mia. kr. frem mod 2025. Regeringen vil derfor nedsætte et permanent produktivetsråd. Regeringen har endvidere igangsat et større strategisk arbejde – *Danmark i Vækst* – som skal styrke vækstvilkårene frem mod 2025, *jf. boks 2*.

Boks 2

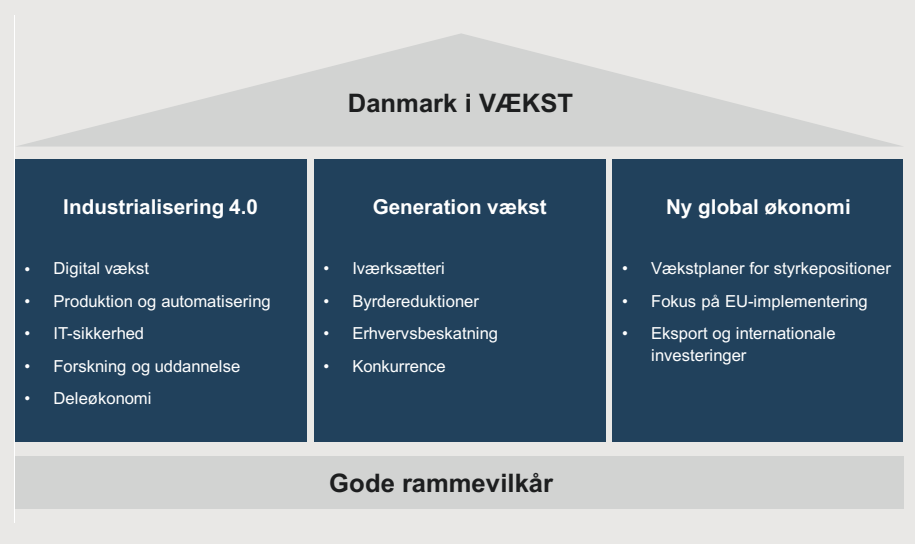
Regeringens arbejde for at fremme et *Danmark i Vækst*

Regeringen har igangsat et strategisk arbejde, Danmark i Vækst, som skal styrke dansk produktivitet og konkurrenceevne gennem forbedrede vilkår for erhvervslivet samt ruste virksomhederne til et mere digitalt samfund. Det skal sikre fundamentet for at fastholde og etablere gode og vellønnende jobs i Danmark. De tre centrale sigtelinjer for arbejdet er Industrialisering 4.0, Generation Vækst og Ny global økonomi.

For det første er der behov for at skabe gode vilkår for, at danske virksomheder kan gribe de betydelige produktivetsmuligheder, der åbner sig med den digitale omstilling og *industrialisering 4.0*. Gode rammevilkår skal understøtte, at virksomhederne kan tage nye digitale løsninger til sig, automatisere processer og tilpasse forretningsmodeller til en verden, hvor markederne i stigende grad er digitale og globale. Regeringen præsenterede i maj en fællesoffentlig digitaliseringsstrategi og vil på baggrund af arbejdet med nye, digitale muligheder fremlægge et digitalt vækststudie i foråret 2017.

For det andet har Danmark gode forudsætninger for at blive en succesfuld iværksætternation, men i dag er der for få af vores iværksættervirksomheder, der udvikler sig og vokser sig så store, at de for alvor kan begå sig på den globale markedsplads. Regeringen vil derfor bl.a. fremlægge en iværksætterstrategi med tiltag, der forbedrer vilkårene for, at virksomheder kan vokse sig større. Derudover skal der fortsat arbejdes på at gøre det lettere at drive virksomhed. Regeringen har indført et byrdestop og sat et mål om at lette erhvervslivets byrder med 3 mia. kr. frem mod 2020.

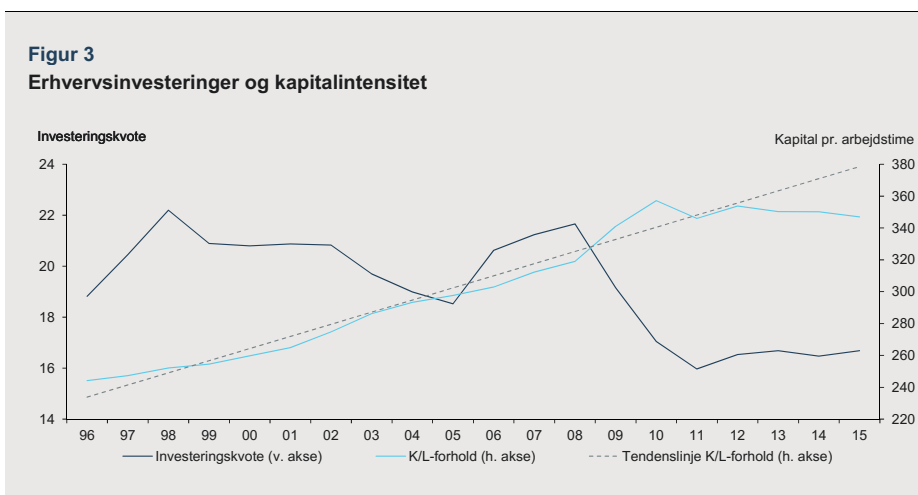
Samtidig er der behov for at se på danske virksomheders betingelser for at begå sig i en *ny global økonomi*. Regeringen vil forbedre det strategiske sigte for at fremme danske styrkepositioner og skabe en koordineret indsats for udviklingen af klare erhvervsstrategier. Derfor vil regeringen iværksætte væksttjek og udarbejde nye vækstplaner på større erhvervsområder.

2. Gode investeringsvilkår og bedre adgang til egenkapitalfinansiering

Der investeres for lidt i danske virksomheder. Siden finanskrisen i 2008 er erhvervsinvesteringerne stagneret og ligger i dag på et lavere niveau end før krisen. Kapitalapparatet pr. arbejdstime var konstant stigende i Danmark i perioden fra 1970 frem til krisen i 2008. I de seneste fem år har kapitalapparatet pr. arbejdstime imidlertid været svagt aftagende, *jf. figur 3.*

Udviklingen afspejler et forholdsvist lavt niveau i de årlige erhvervsinvesteringer, som ikke har kunnet opveje de løbende afskrivninger af kapitalapparatet som følge af fx slitage på maskiner. Det er en medvirkende årsag til den lave vækst i produktiviteten i de senere år. Når kapitalapparatet pr. arbejdstime ikke stiger, giver kapitalapparatet ikke et bidrag til øget produktivitet. For når virksomhederne undlader at investere i nye maskiner og moderne teknologier mv., bliver det vanskeligere at øge produktionen pr. arbejdstime.

Anm.: Investeringskvoten er beregnet som de samlede erhvervsinvesteringer i forhold til bruttoværditilvæksten i den private sektor. Kapitalintensitet (K/L-forhold) er privat materielkapital i forhold til antal arbejdstimer i den private sektor.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Det er derfor vigtigt, at kapitalapparatet begynder at vokse igen, hvis vi skal øge produktiviteten. Det kræver, at vi får gang i erhvervsinvesteringerne i Danmark.

Skatter og afgifter er rammevilkår, der har stor betydning for virksomhedernes produktionsomkostninger og muligheder for at tiltrække investeringer – og dermed evne til at klare sig i den internationale konkurrence.

Med Vækstplan DK fra 2013 besluttede et bredt flertal at nedsætte selskabsskattesatsen fra 25 pct. i 2013 til 22 pct. fra og med 2016. Danmark har i dag en lavere formel selskabsskattesats end gennemsnittet for OECD og EU-15. Den danske selskabsskattesats vurderes således at være konkurrencedygtig, så det er ikke i forhold til selskabsskattesatsen, der er behov for nye tiltag.

Derimod vurderes der at være behov for målrettede tiltag for at forbedre vilkårene for egenkapitalfinansiering.

Fradrag for egenkapital (Allowance for Corporate Equity, ACE)

Virksomheder kan enten finansiere deres investeringer med egenkapital (udstedelse af aktiekapital eller opsparing i virksomheden) eller med fremmedkapital (lån i penge- og realkreditinstitutter, udstede erhvervsobligationer mv.).

Anvendelsen af egenkapitalfinansiering hæmmes bl.a. af, at skatten tilskynder virksomhederne til at finansiere sig med gæld frem for egenkapital. Virksomheder kan således som regel trække renteudgifter fra i skat. Der er derimod ikke fradrag for omkostningerne ved egenkapitalfinansiering. Det skaber en asymmetri i det danske skattesystem, som trækker i retning af færre egenkapitalfinansierede investeringer i danske virksomheder, herunder egenkapital i virksomheder med vækstpotentiale.

Regeringen ønsker målrettet at forbedre investeringsvilkårene og vilkårene for egenkapitalfinansiering ved at indføre et egenkapitalfradrag, et såkaldt ACE-fradrag (Allowance for Corporate Equity). Dermed opnås en række fordele for dansk økonomi, *jf. boks 3*. Indførelse af et ACE-fradrag blev også anbefalet af Produktivitetskommissionen i 2014.

Boks 3

Fordele ved et fradrag for normalforrentningen af egenkapitalen (ACE)

Indførelse af et fradrag for normalforrentningen af egenkapitalen (ACE):

1. Øger målrettet investeringerne, herunder tiltrækker udenlandske investeringer. Herved øges produktiviteten og timelønningerne
2. Fremmer risikovillig kapital til iværksættervirksomheder
3. Løser problemet med, at aktive ejeres afkast af investeringer i egne virksomheder beskattes på både virksomheds- og ejerniveau (det såkaldte dobbeltbeskatningsproblem)
4. Fastholder en robust løsning på det såkaldte hovedaktionærproblem – at aktive ejere vil tage arbejdsindkomst ud som udbytte, hvis kombinationen af selskabsskat og skat på udbytte er lavere end skatten på lønindkomst)
5. Fjerner forvriddningen mellem gældsfinansiering og egenkapitalfinansiering

Et egenkapitalfradrag vil gøre dansk erhvervsbeskatning mere konkurrencedygtig og målrettet øge investeringsomfanget ved at:

- Forbedre investeringsvilkårene i Danmark og tiltrække flere udenlandske investeringer.
- Gøre det lettere for iværksættere og vækstvirksomheder at skaffe risikovillig kapital.

Fradrag for normalforrentningen af egenkapitalen er fundamentalt forskelligt fra nedsættelse af selskabsskattesatsen. Skat på normalafkastet af egenkapitalen er en skat på investeringer i Danmark, og byrden bæres reelt af lønmodtagerne. Det skyldes, at det er normalafkastet efter skat, der er afgørende for virksomhedernes beslutning om at foretage en ekstra investering – den sidste investering, der måske kun lige kan svare sig at gennemføre.

Hvis et selskab opnår et højere afkast af egenkapitalen end normalafkastet (højest 3 pct), dvs. en egentlig profit, vil merafkastet udover normalforrentningen stadig blive pålagt fuld selskabsskat. Hovedtræk i udformningen af det foreslåede ACE-fradrag er skitseret i *bilag B*.

Velkonsoliderede virksomheder vil altid gennemføre investeringer med et højt forventet afkast, næsten uanset skatten. Men såkaldt "marginale" investeringer, som er afgørende for, om der samlet set sker flere investeringer i økonomien, er særligt følsomme overfor, hvordan normalafkastet beskattes. Når normalafkastet friholdes for skat, vil virksomhederne foretage flere investeringer, *jf. eksemplet i boks 4*.

Boks 4

Eksempel på virkningen af ACE-fradraget på investeringsbeslutningen i en virksomhed

En virksomhed står over for en investering i nye svejseroboter. Virksomheden overvejer, om den skal foretage en ekstra investering på 1.000 kr. i en ny svejserobot, der er lidt mere effektiv end basismodellen. Den ekstra investering forventes at give et afkast på 4 pct. før skat. Virksomheden antages at kunne låne halvdelen af udgifterne til investeringen i banken til en rente på 3 pct., mens den anden halvdel skal indskydes af aktionærerne i form af ny egenkapital. Aktionærerne kan alternativt foretage en investering med tilsvarende risiko på det globale aktiemarked, hvor de vil kunne opnå et forventet afkast på 4,5 pct. Den ekstra investering i svejserobotten vil give et afkast af egenkapitalen på 5 pct. før skat. Før skat vil investeringen være rentabel, og samfundsøkonomisk set bør den gennemføres. Beskatningen af det fulde afkast af egenkapitalen på 5 pct. betyder imidlertid, at efter-skat afkastet kun er 3,9 pct., og dermed mindre end aktionærernes afkastkrav. Den ekstra investering vil derfor ikke blive gennemført.

	Investering	- heraf finansieret med gæld	- heraf finansieret med egenkapital
(1.) Investering og finansieringstype	1.000	500	500
(2.) Forventet afkast af investering før skat (= 4 pct. af 1.)	40		
(3.) Renteudgifter på gæld (= 3 pct. af 1.)		-15	
(4.) Forrentning af egenkapital før skat (= 2.- 3.)			25
(5.) Forrentning af egenkapital før skat (= 4. i pct. af 1.), pct.			5,0
		Uden ACE:	Med ACE:
(6.) Normalafkastfradrag (=0 pct. af 1.)		0	15
(7.) Grundlag for selskabsskat (= 2.+3.-6.)		25	10
(8.) Selskabsskat (= 22 pct. af 7.)		-5,5	-2,2
(9.) Overskud efter selskabsskat (= 4.-8.)		19,5	22,8
(10.) Forrentning af egenkapital efter skat (= 9. i pct. af 1.), pct.		3,9	4,6
Investeringen gennemføres ved afkastkrav på 4,5 pct.?		NEJ	JA
Indføres et fradrag for et normalafkast af egenkapitalen på 3 pct., vil investeringen også efter skat give aktionærerne et afkast, der gør det rentabelt at gennemføre investeringen.			

Et højt investeringsniveau, som sikrer et velfungerende kapitalapparat med moderne maskiner og teknologi, er afgørende for en høj arbejdsproduktivitet og dermed vellønnede arbejdspladser i Danmark. Når virksomhederne investerer i nyt og bedre udstyr, øges kapitalapparatet pr. arbejdstime, jf. også figur 1. Derved stiger arbejdsproduktiviteten, fordi de beskæftigede kan producere mere på den samme tid. På lidt længere sigt vil den højere produktivitet

betyde, at lønningerne stiger tilsvarende. Der er således en tæt sammenhæng mellem størrelsen af kapitalapparat pr. beskæftiget og produktivitet og lønniveau.

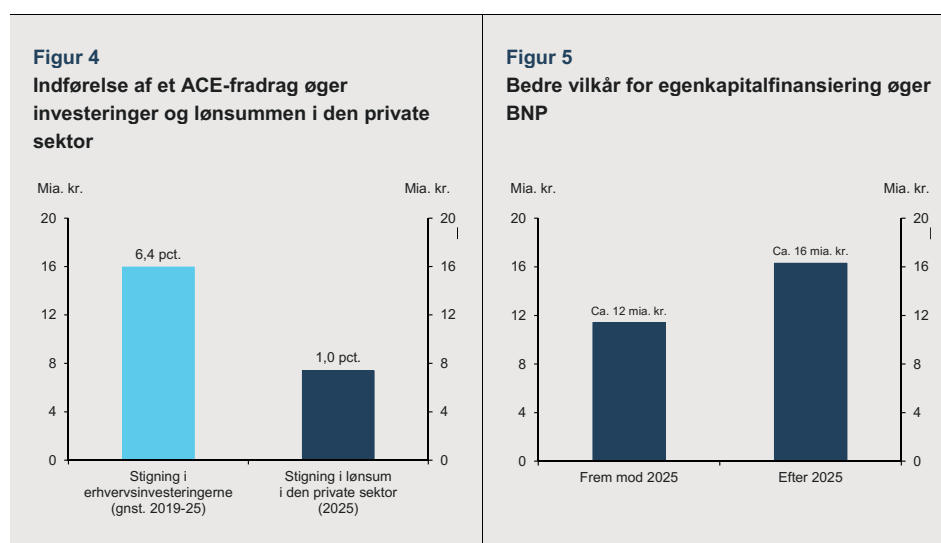
Der kan desuden være særlige fordele ved at tiltrække udenlandske direkte investeringer. Sådanne særlige fordele er fx kompetencer inden for teknologi eller knowhow, som er særligt tilknyttet en udenlandsk virksomhed eller investor.

Egenkapitalfradraget gives alene til selskaber, som øger egenkapitalen og dermed kan investere mere. Lempelse af skatten på normalafkastet af egenkapitalfinansierede investeringer er derfor i sidste ende en målrettet lempelse af skatten på lønmodtageres arbejdsindsats. Til gavn for beskæftigelse og velstand for alle i Danmark.

Samlet set vurderes lempelser af beskatningen af normalafkastet på egenkapital at være et af de mest effektive instrumenter på skattesiden til at øge produktiviteten og BNP.

Det vurderes, at ACE øger investeringerne markant frem mod 2025, jf. figur 4. Den afledte stigning i arbejdsproduktiviteten vurderes at øge lønsummen i den private sektor med knap 8 mia. kr. (2017-niveau) frem mod 2025. Det svarer til en lønstigning på godt 3.600 kr. før skat pr. beskæftiget.

Et egenkapitalfradrag vurderes at kunne bidrage markant til indfrielse af vækstmålsætningen, jf. figur 5.

Anm.: Opgjort i 2017-niveau.
Kilde: Egne beregninger.

ACE vil som udgangspunkt øge lønniveauet lige meget procentuelt for alle beskæftigede i den private sektor. Desuden vil offentligt ansatte og overførselsmodtagere få del i indkomstfremgangen via reguleringen af de offentlige lønninger og satsreguleringen af overførslerne.

Samlet set betyder dette, at indførelse af ACE har større virkning på produktivitet og BNP end fx topskattelempler, men samtidig har fordelingsvirkninger, der svarer til at lempe bundskatten.

Gevinsten ved indførelse af ACE kommer i sidste ende alle danskere til gode og betyder en væsentlig fremgang i rådighedsbeløbet for alle grupper i samfundet, *jf. tabel 2.*

Tabel 2
Familiernes økonomiske muligheder bliver større

2025-virkning i 2017-niveau	Real forøgelse af rådighedsbeløb	Forøgelse af rådighedsbeløb i pct. af disponibel indkomst
LO-par med to børn i ejerbolig	3.800 kr.	1,1 pct.
LO-par med to børn i lejebolig	3.800 kr.	1,1 pct.
Højtlønnet funktionærfamilie med 2 børn i ejerbolig	6.500 kr.	1,0 pct.
HK-par med minimalløn og to børn i lejebolig	2.400 kr.	1,1 pct.
Enlig HK'er med minimalløn	1.200 kr.	1,4 pct.
Enlig LO'er uden børn i lejebolig	1.900 kr.	1,2 pct.
Enlig dagpengemodtager uden børn i lejebolig	900 kr.	1,4 pct.
Enlig pensionist med ATP	700 kr.	0,6 pct.
Pensionistpar med en ATP	1.200 kr.	0,7 pct.

Anm.: For beregningstekniske detaljer henvises til bilag 4A i *DK2025 – Et stærkere Danmark*.
Kilde: Lovmodellens familietypermodel og egne beregninger.

Egenkapitalfradrag styrker iværksætteraktivitet

Adgang til egenkapital eller anden ansvarlig kapital er også væsentligt for, at nye virksomheder og små- og mellemstore virksomheder med vækstpotentiale kan vokse, *jf. boks 5.*

Et fradrag for egenkapital vil også løse det problem, at aktive ejeres normalafkast af den investerede kapital dobbeltbeskattes med først selskabsskat og siden aktieindkomstskat. Med ACE-fradraget vil normalafkastet alene blive beskattet med aktieindkomstskat, ligesom ved passive investeringer i handlede aktier. Det vil øge iværksætteraktiviteten og gøre det muligt for nystartede virksomheder at vokse hurtigere.

Boks 5

Adgang til egenkapitalfinansiering er særligt vigtig for vækstvirksomheder

Virksomheder i opstartsfasen og små- og mellemstore virksomheder (SMV'er) i vækst har ofte behov for risikovillig kapital frem for almindelig lånefinansiering, da sidstnævnte kræver, at virksomheden hurtigere skal kunne servicere gælden. En vis egenkapitalfinansiering er desuden central for virksomhedernes adgang til lånefinansiering.

Der er imidlertid indikationer på, at virksomheder med vækstpotentiale har vanskeligt ved at skaffe den nødvendige egenkapitalfinansiering, der er en forudsætning for at skaffe anden finansiering i et omfang og til en rente, så virksomhederne kan realisere deres vækstplaner. Det skal blandt andet ses i lyset af, at mindre virksomheder har sværere ved at tiltrække sig opmærksomhed fra professionelle investorer. Hertil kommer, at det i kølvandet på finanskrisen og øgede kapitalkrav til bankerne er blevet sværere at opnå lånefinansiering.

Bedre vilkår for egenkapitalfinansiering vil derfor kunne understøtte iværksætteraktivitet.

Et egenkapitalfradrag, der friholder normalforrentningen af egenkapitalen (alternativomkostningen ved egenkapitalfinansiering) for skat, vil desuden eliminere forvriddningen af selskabers valg af finansieringsinstrument. Gældsfinansiering og egenkapitalfinansiering stilles ens skattemæssigt. Det vil øge soliditeten i danske selskaber.

Et ACE-fradrag forventes at indebære et finansieringsbehov på i størrelsesordenen 4½ mia. kr. varigt (2017-niveau). På kort sigt vil mindreprovenuet dog være begrænset, fordi fradraget reserveres til ny egenkapital.

Der er tale om en stor reform, og der vil skulle arbejdes videre med den konkrete udformning. Erhvervsbeskatningsudvalget får til opgave at udforme en konkret model til udmøntning af initiativet, herunder afklare problemstillinger i relation til EU-retten. Det vurderes derfor først at være muligt at indføre en ACE fra 2019.

Større fradrag for virksomhedernes merinvestering i FoU

Foruden generelt bedre vilkår for egenkapitalfinansiering, er der behov for målrettet at øge investeringerne i forskning og udvikling (FoU) i de danske virksomheder.

Regeringen ønsker at indføre et bonusfradrag for at styrke virksomhedernes incitament til at investere i forskning og udvikling.

Virksomheder har efter gældende regler mulighed for at "straksafskrive" udgifter til forskning og udvikling (FoU) svarende til 100 pct. af udgifterne.

Der indføres fra 2017 og frem til 2025 et bonusfradrag på 50 pct. for SMV'er og 25 pct. for store virksomheder for merinvesteringer i FoU ift. niveauet i 2016. Det samlede fradrag for de berørte investeringer vil da udgøre 150 pct. for SMV'er og 125 pct. for store virksomheder.

Fradraget vil trække i retning af øgede investeringer i forskning og udvikling, hvilket isoleret set må forventes at have en positiv effekt på BNP.

Indførelsen af fradraget vil kræve statsstøttegodkendelse af EU. Det må dog forventes at kunne opnås, da Storbritannien har en tilsvarende ordning. EU-Kommissionens godkendelse skal foreligge, inden initiativet kan sættes i kraft.

Initiativet vurderes at indebære et mindreprovenu på ca. 30 mio. kr. i 2017 (2016-niveau). I takt med at virksomhedernes udgifter til forskning og udvikling vokser de efterfølgende år, vil mindreprovenuet gradvist stige til 270 mio. kr. i 2025, hvorefter ordningen ophører. Det varige finansieringsbehov svarer til ca. 20 mio. kr. årligt.

Bedre vilkår for generationsskifte af familieejede virksomheder

Med Finansloven for 2016 har regeringen taget et markant skridt i retning af at forbedre rammevilkårene for generationsskifte af familieejede virksomheder. Frem mod 2020 reduceres afgiftssatserne ved overdragelse af en erhvervsvirksomhed til næste generation i familien eller en erhvervsdrivende fond således til 5 pct.

Frem mod 2025 er regeringens ambition at tage det sidste skridt, således at der slet ikke skal betales bo- og gaveafgift eller overdragelsesafgift ved overdragelse af en erhvervsvirksomhed. Det vil yderligere styrke virksomhederne hen over et generationsskifte. Regeringen vil desuden nedsætte en arbejdsgruppe med ekstern deltagelse, der skal komme med forslag til den konkrete model for succession til erhvervsdrivende fonde.

3. Iværksætterindsats og vækstvirksomheder

Forudsætningerne for at der kan skabes nye større danske erhvervssucceser er et dynamisk erhvervsliv med en sund iværksætterkultur, hvor det er let for iværksættere med nye ideer at træde ind på markederne og udvikle det fulde potentiale i deres virksomhed.

I Danmark er der gode vilkår for at etablere en ny virksomhed. Der er mange danske iværksættere internationalt set, og det er generelt let for iværksættere at træde ind på nye markeder og starte virksomhed. Dog er andelen af virksomheder, der hurtigt vokser sig større, lavere end i fx Sverige. Der er derfor behov for at se på mulighederne for at understøtte udviklingen af konkurrencedygtige og effektive virksomheder og gøre det lettere for danske virksomheder at vokse.

Lavere skat på aktie- og kapitalindkomst

Nedsættelse af skatten på aktieindkomst og positiv nettokapitalindkomst kan medvirke til at øge udbuddet af risikovillig kapital og mindske asymmetrien i beskattningen af afkastet af husholdningernes opsparing.

Beskattningen af aktieindkomst ved større placeringer af frie midler er relativt høj sammenlignet med skatteværdien af rentefradraget og især beskattning af ejerboliger og afkast af pensionsopsparing.

Nedsættelse af aktieindkomstskatten vil øge andelen af husholdningernes formue, der er placeret i aktier (fremfor i boliger og pensionsopsparing). Ligeledes vil den lavere beskattning af positiv nettokapitalindkomst gøre det mere attraktivt for husholdningerne at have renteindtægter. Lavere beskattning af afkastet af fri opsparing (aktieindkomst og personlig nettokapitalindkomst) vurderes derfor at kunne øge investeringer i ikke-handlede (unoterede) virksomheder, da disse typisk ikke har adgang til det internationale kapitalmarked. Disse virksomheder vil således få lettere adgang til risikovillig kapital i form af egenkapital eller lån.

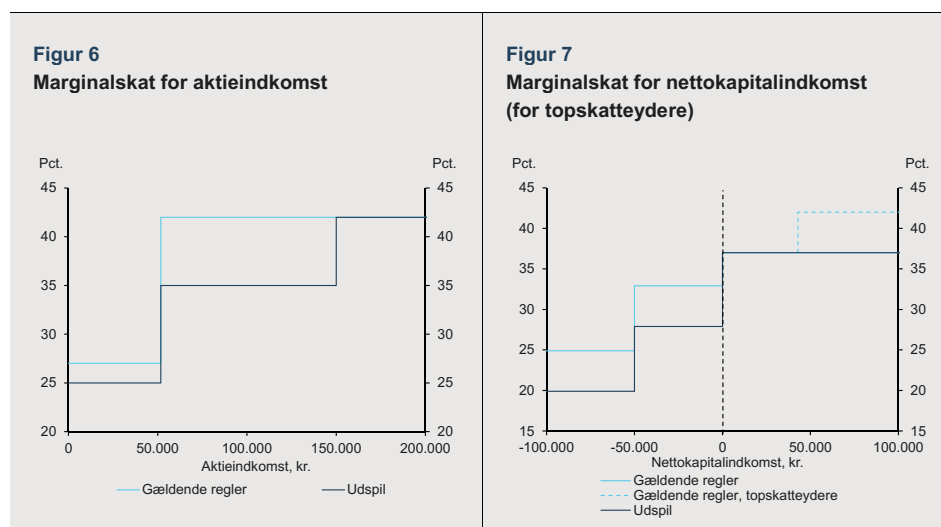
Lavere beskattning af aktieindkomst og positiv nettokapitalindkomst vil endvidere gøre beskattningen af afkastet af husholdningernes opsparing mere symmetrisk på tværs af anbringelsesformer (aktier, obligationer, bolig, gæld og pension mv.). Det vil mindske forvriddningen af opsparingens sammensætning. Reduktion af beskattningen af aktieindkomst og positiv nettokapitalindkomst skal ses i lyset af reduktionen af skatteværdien af rentefradraget (negativ nettokapitalindkomst).

Det foreslås, at den lave skattesats på aktieindkomst nedsættes fra 27 til 25 pct. og der indføres et nyt progressionstrin for aktieindkomst med en skattesats på 35 pct. i indkomstintervallet fra 51.700 kr. til 150.000 kr. (det dobbelte for ægtepar). Indførelsen af det nye progressionstrin skal bl.a. ses i lyset af beslutningen om at reducere topskattesatsen med 5 pct.-point op til 1 mio. kr. inkl. AM-bidrag.

Samtidig foreslås, at positiv nettokapitalindkomst som overstiger 42.800 kr., udgår af topskattegrundlaget. Det vil medføre, at den højeste skattesats på positiv nettokapitalindkomst reduceres fra 42 pct. til ca. 37 pct. (ekskl. kirkeskat) i en gennemsnitskommune.

Lempelserne træder i kraft i 2018.

Lempelserne vil reducere marginalsatten med 2 pct.-point for de næsten 790.000 danskere, der i dag betaler aktieindkomstskat med den lave sats, og med 7 pct.-point for de knap 58.000 skatteydere, der har aktieindkomst mellem 51.700 kr. og 150.000 kr. (2017-niveau), jf. figur 6. For de ca. 14.000 skatteydere, som betaler topskat af positiv nettokapitalindkomst over 42.800 kr. i en gennemsnitskommune (2017-niveau), reduceres marginalsatten med 5 pct.-point, jf. figur 7.

Anm.: Gældende regler er 2019-regler i 2017-niveau. Dvs. inklusiv nedsættelsen af skatteværdien af rentefradraget til 24,9 pct. i 2019 i en gennemsnitskommune. Ægtefæller sambeskattes af aktieindkomst og nettokapitalindkomst. Marginalsatten for nettokapitalindkomst efter udspillet er vist inkl. nedsættelsen af skatteværdien af rentefradraget (negativ nettokapitalindkomst), der en del af udspillet *Et stærkere Danmark – JobReform*.

Indførelse af et nyt trin i aktieindkomstskatten og nedsættelse af den lave sats indebærer en lempelse af beskatningen for fx hovedaktionærs investeringer i egen virksomhed og kan fremme en aktiekultur.

For skatteydere med aktieindkomst på 150.000 kr. (det dobbelte for ægtepar) eller derover, udgør lempelsen 7.915 kr. Niveaue for den højeste skattesats på aktieindkomst på 42 pct. skal ses i sammenhæng med den danske løsning på det såkaldte hovedaktionærproblem. Hovedaktionærproblemet består i, at selskabsejere med bestemmende indflydelse har et incitament til at konvertere løn til udbytte (indkomststransformation), såfremt udbytte (inkl. den underliggende selskabsskat) beskattes lempeligere end arbejdsindkomst. En nedsættelse af den højeste sats på aktieindkomst ville åbne hovedaktionærproblemet. Derfor vil den højeste skattesats på aktieindkomst over 150.000 kr. (det dobbelte for ægtepar) fortsat være 42 pct.

Nedsættelse af skatten på aktieindkomst og positiv nettokapitalindkomst skønnes at medføre et mindreprovenu på 440 mio. kr. årligt (2017-niveau) efter adfærdsvirkninger.

Investorfradrag (fradrag for indskud i små virksomheder)

For at lette mulighederne for at skaffe risikovillig kapital til små og nystartede virksomheder ønsker regeringen at indføre et investorfradrag. Sverige og Storbritannien har indført et sådant investorfradrag for at understøtte adgangen til risikovillig kapital, *jf. boks 6*.

Et investorfradrag, hvor personlige investorer, der tegner ny kapital i små virksomheder, får et skattefradrag, vil gøre det mere attraktivt at investere i de typer af virksomheder, som fradraget afgrænses til.

Et investorfradrag vil sende et positivt signal til iværksættere og styrke iværksætterkulturen. Endvidere vil der være tale om en lempelse af beskatningen af opsparing, der placeres i noterede aktier.

Boks 6

Investorfradrag i Sverige og Storbritannien

Med henblik på at lette mulighederne for at skaffe risikovillig kapital til små virksomheder indførte Sverige i 2013 en ordning, der under visse betingelser giver fysiske personer fradrag for investeringer i aktier i små noterede selskaber ved stiftelse og kapitaludvidelse. Den svenske model indeholder bl.a. følgende:

- Fradraget udgør halvdelen af den foretagne investering og må maksimalt være på 650.000 SEK.
- Fradraget gives i kapitalindkomsten med en værdi på 30 pct.
- Investeringselskabet må højst modtage kapitaltilførsel, som giver ret til investorfradrag på 20 mio. SEK pr. år. Det er en betingelse, at selskabet falder under definitionen "små og mellemstore virksomheder" (SMV'er) i statsstøttereftningslinjerne. Herudover gælder der bl.a. særlige krav om lønudgifter på mindst 300.000 SEK i etableringsåret mv.
- Aktierne skal ejes i mindst fem år. Der er endvidere indsat en række værneregler, der skal modvirke misbrug af ordningen.

I Storbritannien indførte man i 2011 et såkaldt EIS-fradrag (Enterprise Investment Scheme) og i 2012 et SEIS-fradrag (Seed Enterprise Investment Scheme), der på samme måde som i Sverige under visse betingelser giver fysiske personer fradrag for investeringer i små noterede selskaber. Ifølge EIS udgør fradraget 30 pct. af den foretagne investering, mens SEIS giver et fradrag på 50 pct.

Det foreslås, at der indføres et investorfradrag fra 2017. Forslaget indebærer, at personer, der investerer i små noterede virksomheder får mulighed for årligt at fradrage halvdelen af investeringer for op til 650.000 kr. (som et ligningsmæssigt fradrag). Dermed vil skattebesparelsen kunne udgøre op til ca. 90.000 kr. i 2017.¹

Investorfradraget vil sammen med nedsættelsen af aktieindkomstskatten give et markant incitament til at investere i små noterede virksomheder. En personlig investor, der i år 1 investerer 650.000 kr. i en noteret virksomhed, får det maksimale investorfradrag og opnår et afkast på 7 pct. årligt før skat i de efterfølgende 9 år, vil samlet set opnå en skatterabat på

¹ Skatteværdien af det ligningsmæssige fradrag aftrappes fra 27,61 pct. i 2017 til 25,61 pct. i 2019 inkl. kirkeskat, og skattebesparelsen udgør således op til ca. 83.200 kr. fra 2019 og frem.

godt 91.000 kr. over perioden, *jf. eksemplet i tabel 3*. Det svarer til en forøgelse af nettoafkastet på over 30 pct. over den 10-årige investeringshorisont.

Tabel 3
Eksempel på virkninger af lavere aktieindkomstskat og investorfradrag
(2019-regler i 2017-niveau)

	År 1	År 2...	...År 10	I alt år 1-10
Investering, kr.	650.000			
Afkast før skat (7 pct.), kr.	0	45.500	45.500	409.500
Skat, gældende regler, kr.		12.285	12.285	110.565
Afkast efter skat, kr.		33.215	33.215	298.935
Besparelse aktieindkomstskat, kr.		910	910	8.190
Skatteværdi af investorfradrag, kr.	83.233			83.233
Skattebesparelse i alt, kr.				91.423
Forøgelse af afkast efter skat i pct.				31 pct.

En investorfradragsordning indebærer statsstøtte. En sådan ordning vil derfor skulle statsstøttegodkendes af EU, hvilket dog må forventes at kunne lade sig gøre, da der er etableret tilsvarende ordninger i Sverige og Storbritannien.

Investorfradraget skønnes at medføre et årligt mindreprovenu på ca. 175 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd.

Lempelse af regler for placering af privatadministrerede pensionsordninger

De gældende regler for placering af privat pensionsopsparing betyder bl.a., at små pensionsopsparinger på under 500.000 kr. ikke kan placeres i unoterede aktier. Samtidig er der et krav om investering af mindst 100.000 kr. i det enkelte selskab.

En lempelse af placeringsreglerne vil give et friere valg for den enkelte pensionsopsparer i forhold til, hvilke typer af virksomheder, som opsparingen placeres i. Samtidig kan en lempelse af reglerne for investering af privatadministrerede pensionsmidler potentielt tilvejebringe mere kapital til mindre virksomheder, herunder til virksomheder med vækstpotentiale.

Det foreslås, at:

- Grænsen for hvor meget private pensionsopsparerer mindst skal investere i ét selskab nedsættes fra 100.000 kr. til 50.000 kr.
- Andelen af pensionsopsparinger under 2 mio. kr., der kan investeres i unoterede aktier, forhøjes fra 20 pct. til 25 pct.

- For den del af opsparingen, der ligger over 2 mio. kr., fjernes begrænsningerne for, hvor meget der kan investeres i unoterede aktier. I dag kan der placeres 50 pct. af opsparingen mellem 2 og 4 mio. kr. i unoterede aktier og 75 pct. af opsparingen over 4 mio. kr.

Justeringerne indebærer bl.a., at der kan investeres 50.000 kr. i unoterede aktier, når opsparingen når 200.000 kr. I dag kan der først investeres i unoterede aktier, når opsparingen runder 500.000 kr.

Initiativet vurderes ikke at have provenuvirkninger.

Tre års skattelempe for nye iværksættere

Det skal være nemmere for nye virksomheder at opbygge kapital i deres første leveår.

Der indføres fra 2017 en forsøgsordning med en lempelse af selskabsskatten for nye erhvervsdrivende, der etablerer sig som iværksætterselskab (IVS).

Iværksætterselskaber er en relativt ny selskabsform med et kapitalkrav på 1 kr., der har vist sig populær og brugt blandt iværksættere. Iværksætterselskaber har efter selskabslovgivningen pligt til at henlægge, dvs. "opspare", mindst 25 pct. af et eventuelt overskud i en særlig reserve til opbygning af iværksætterselskabets egenkapital, indtil selskabskapitalen udgør mindst 50.000 kr.

Det foreslås, at iværksætterselskaber over en tre-årig periode får skattefrihed for et skattepligtigt overskud på op til 7 mio. kr. Ordningen foreslås at gælde i virksomhedens tre første leveår. Nye iværksætterselskaber vil dermed i de første tre leveår spare selskabsskatten på 22 pct. af de første 7 mio. kr. i skattepligtigt overskud. Det svarer til en skattelempe på op til ca. 1,5 mio. kr. i treårsperioden.

Der kan ikke trækkes penge ud af virksomheden i de tre år, skattefriheden varer, ud over løn til indehaveren for dennes arbejdsindsats i selskabet. Efter de tre år overgår iværksætterselskabet til almindelig beskatning.

Ordningen vil indebære skattefrihed for mange iværksætterselskaber de tre første leveår og vil bidrage til at gøre det mere attraktivt at starte virksomhed i Danmark.

Skattefriheden vil kunne hjælpe nye iværksætterselskaber med at vokse og bidrage til at gøre det mere attraktivt at tilføre kapital til iværksættere. Ordningen vil primært være relevant for iværksætterselskaber, der genererer overskud og ikke har store initiale udviklingsomkostninger eller store initiale investeringer i kapitalapparat. Det gælder bl.a. mange nye IT-iværksættere.

Der afsættes en ramme på 750 mio. kr. i den 5-årige periode (2017-2021), forsøgsordningen vil løbe. Ordningen vil blive evalueret inden udgangen af forsøgsperioden med henblik på, om den skal fortsætte.

Mulighederne for at kombinere de forskellige erhvervsrettede initiativer skal undersøges nærmere, herunder særligt større fradrag for merinvesteringer i forskning og udvikling og tre års skattelempe for nye iværksættere.

Styrkede rammer for tiltrækning af udenlandsk kapital og bedre vilkår for business angels' investeringer

Regeringen ønsker at styrke danske iværksætteres adgang til risikovillig kapital og kompetent sparring om forretningsudvikling.

Vækstfonden og Den Europæiske Investeringsfond (EIF) har i fællesskab lanceret en ny business angel matching fond på 200 mio. kr. Business Angels er private investorer, der, udover at bidrage med kapital, ofte tilfører viden, kompetencer og netværk til de virksomheder, de investerer i. I de seneste år har danske business angels og iværksættere skabt en række succeser, som giver gode muligheder for både at investere og overføre erfaringer til nye virksomheder, så der kan blive skabt flere danske vækstsucceser.

I samarbejde med danske business angels er målet, at matchingfonden investerer i 100-150 små og mellemstore danske virksomheder. Matchingfonden skal tilføre mere risikovillig kapital til markedet og samtidig gøre det mere attraktivt for danske business angels at investere i danske små og mellemstore virksomheder.

Samtidig vil regeringen styrke Vækstfondens fokus på at tiltrække udenlandsk kapital til gavn for danske virksomheder ved at klargøre Vækstfondens muligheder herfor. Regeringen vil endvidere udsende en finansiel attaché på 1-2 strategisk udvalgte repræsentationer, hvor der er udviklingselskaber eller andre investorer, som kan være interesserede i investeringsmuligheder i Danmark. Attachéerne vil få til opgave – i tæt samarbejde med blandt andet Vækstfonden – at formidle konkrete investeringsmuligheder i danske vækstvirksomheder og til fonde, der forventes at investere i Danmark.

Det er desuden vigtigt, at der er klare rammer, herunder skattemæssige rammer, for at investere i danske virksomheder. Skatteministeriet vil have øget fokus på information overfor udenlandske investorer, herunder udlandsdanskere, der ønsker at investere i danske virksomheder.

En fokuseret erhvervsfremmeindsats på tværs af stat, regioner og kommuner

Den offentlige erhvervsfremmeindsats skal bedst muligt understøtte udviklingen i dansk erhvervsliv. Det kræver, at erhvervsfremmeindsatsen tager udgangspunkt i virksomhedernes behov og er enkel og sammenhængende på tværs af den offentlige sektor.

Regeringen har derfor igangsat et eftersyn af indsatsen, som skal indgå i regeringens kommende udspil til, hvordan det samlede erhvervsfremmesystem kan gøres mere enkelt og sammenhængende på tværs af den offentlige sektor. Det skal ses i lyset af, at der er mange kommunale, regionale og statslige aktører på området. Det reducerer virksomhedernes gavn af erhvervsfremmeindsatsen og øger de offentlige udgifter til bl.a. administration.

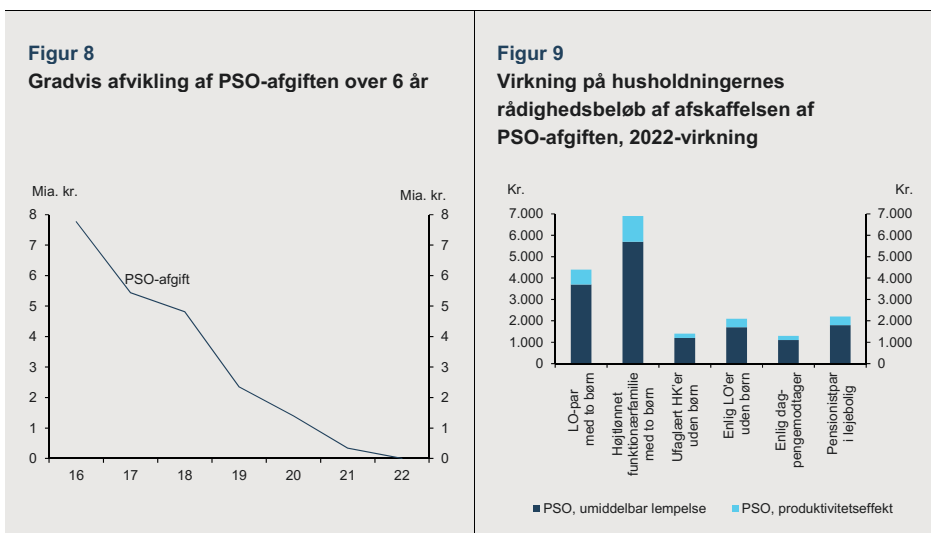
4. Lavere omkostninger gennem afskaffelse af PSO-afgiften og effektiv forsyning

Danske virksomheder kan kun vokse og investere, hvis de også i fremtiden kan producere varer til en konkurrencedygtig pris. Energi og øvrige forsyningsydelser udgør væsentlige udgiftsposter for mange virksomheder. Lempelser af omkostningerne på energi og forsyning kan derfor gøre virksomhederne mere produktive og konkurrencedygtige.

Vi skal fortsat være et af de førende lande i forhold til en bæredygtig omstilling. Men regningen skal ikke være unødigt høj.

Afskaffelse af PSO-afgiften og justeringer af udgifterne på energiområdet

Regeringen foreslår, at PSO-afgiften afskaffes, og at PSO-systemet afvikles gradvist fra 2017 til 2022, jf. figur 8. Det foreslås, at afskaffelsen af PSO-afgiften finansieres som en del af udspillet *Et stærkere Danmark – JobReform* inden for det finanspolitiske råderum i 2025-planen. Med forslaget samles PSO-udgifterne på finansloven sammen med de øvrige udgifter til vedvarende energi. PSO-afgiften reduceres med i gennemsnit omkring 3 øre pr. kWh i 2017 stigende til omkring 17¼ øre pr. kWh i 2022, hvor afgiften er fuldt afviklet. Det vil reducere elprisen inkl. moms og afgifter med godt 10 pct. for husholdningerne.

Anm.: Opgjort i 2017-niveau. Den samlede virkning på familiernes rådighedsbeløb afspejler dels den direkte reduktion i prisen på husholdningernes elforbrug, samt at den umiddelbare lempelse for erhvervene overvælttes i højere lønninger og lavere priser over tid. Hertil kommer, at afskaffelsen af PSO fører til en mere hensigtsmæssig inputsammensætning i erhvervene, hvilket øger produktiviteten og ligeledes fører til højere lønninger og lavere priser over tid. For beregningstekniske detaljer henvises til bilag 4A i *DK2025 – Et stærkere Danmark*.

Kilde: Egne beregninger.

For virksomhederne vil afskaffelse af PSO-afgiften reducere udgifterne til el med i gennemsnit omkring 25 pct. Det vil især gavne elintensive og internationalt konkurrenceudsatte virksomheder. Lavere produktionsomkostninger i Danmark vil også bidrage til at tiltrække udenlandske investeringer. Afskaffelse af PSO-afgiften medvirker til, at vi kan bevare produktionsvirksomheder i Danmark, og dermed de mange vellønnede jobs, de skaber. Samlet set vurderes produktivitetstgevinsten ved afskaffelsen af PSO-afgiften at løfte BNP med ca. 1½ mia. kr., *jf. boks 7*.

Forslaget vil både forbedre erhvervslivets konkurrencevilkår gennem lavere elpriser, reducere husholdningernes elpriser samt fastholde et stærkt grundlag for den grønne omstilling gennem øget integration af el i alle dele af samfundet.

Alle familier vil opleve en fremgang i det reale rådighedsbeløb som følge af afskaffelsen af PSO-afgiften. For en typisk LO-familie øges rådighedsbeløbet med ca. 4.300 kr. årligt eller 1,2 pct., *jf. figur 9*.

Samtidig løser regeringens forslag EU-Kommissionens kritik af PSO-systemet. EU-Kommissionen finder det danske PSO-system traktatstridigt, fordi udenlandske producenter af vedvarende energi ikke får del i PSO-støtten. EU-Kommissionens kritik udfordrer det nuværende grundlag for udbygningen med vedvarende energi i Danmark. Det er derfor en bunden opgave at finde en anden model for finansiering af støtten til vedvarende energi, der samtidig understøtter regeringens grønne ambitioner.

Boks 7

Afskaffelse af PSO-afgiften skaber vækst og øger produktivitet

PSO-afgiften øger danske virksomheders produktionsomkostninger med omkring 4½ mia. kr. årligt.

Afskaffelsen af PSO-afgiften vil reducere danske virksomheders elpris med i gennemsnit ca. 25 pct. Det er en markant reduktion i virksomhedernes omkostninger til el i produktionen og vil gøre virksomhederne mere konkurrencedygtige og produktive.

El er et vigtigt produktionsinput i danske produktionsvirksomheder. Når virksomhedernes elpris stiger som følge af PSO-afgiften, vil virksomhederne bruge mindre el i produktionen og i stedet mere af de andre produktionsfaktorer, herunder også fossile brændsler. Når virksomhederne bruger mindre af det højt beskattede produktionsinput og mere af andre produktionsinput, trækker det i retning af højere samfundsøkonomiske omkostninger for hver enhed, virksomheden producerer. Det er vel at mærke højere omkostninger, der ligger udover den direkte belastning fra skatten eller afgiften.

I en lille åben økonomi, som den danske, er der stor mobilitet af investeringer på tværs af landegrænser og en høj grad af konkurrence på varemarkederne. Derfor kan virksomhederne kun i begrænset omfang overvælde skattebyrden i priserne på varerne eller reducere det afkast, investorerne modtager for at binde kapital i virksomhederne. Øgede produktionsomkostninger vil derfor give sig udslag i lavere produktivitet og i sidste ende lavere lønninger.

Samlet set skønnes produktivetsgevinsten ved afskaffelse af PSO-afgiften kombineret med justeringerne i udgifterne på energiområdet at øge strukturelt BNP med i størrelsesordenen 1½ mia. kr.

Derudover er der en beskæftigelseseffekt på omkring 650 personer, svarende til yderligere ca. ½ mia. kr. i strukturelt BNP i 2025, jf. *Et stærkere Danmark – JobReform*.

Gennem lavere elpriser vil regeringens PSO-løsning tilskynde til klimavenlig omstilling, fordi mere energiproduktion vil ske indenfor kvotesektoren. Også selvom elforbruget samlet set stiger. Samtidig vil lavere elpriser fremme elvarmepumper, elvarme og øget elektrificering generelt. Det vil give lavere CO₂-udslip på områder, der er uden for EU's kvotesystem, og reducerer derfor den reelle klimabelastning.

Øget omstilling til varmepumper både i private boliger og i fjernvarmesystemer kan endvidere bidrage til, at el fra især vindmøller bedre kan indpasses i energisystemet.

Afskaffelse af PSO-afgiften og lavere elpriser er derfor et oplagt næste skridt i den grønne omstilling, fordi det vil fremme forbruget af el fra vindmøller og solceller frem for fossile brændsler. Det bidrager til at sikre et fornuftigt grundlag for fortsat vækst i Danmarks grønne sektor. Samlet set vil PSO-løsningen derfor give et grønnere energiforbrug og understøtte den grønne omstilling. De i alt seks gode grunde til at afskaffe PSO-afgiften sammenfattes i *boks 8*.

Boks 8

Seks gode grunde til at afskaffe den særlige PSO-afgift på elforbrug

Der er seks gode grunde til at afskaffe den særlige PSO-afgift på elforbrug:

1. Det vil sikre billigere el i Danmark til gavn for virksomheder og husholdninger. Virksomheder og husholdninger vil derved få lavere priser på el til produktion, opvarmning og transport. Særligt for virksomhederne vil det have betydning. PSO-afgiften belaster danske virksomheders produktionsomkostninger med ca. 4½ mia. kr. årligt. Det gør danskproducerede varer relativt dyrere end udenlandske varer.
2. Afskaffelse af PSO-afgiften vil fremme den grønne omstilling ved at øge tilskyndelsen til at omlægge energiforbruget fra fossile brændsler til grøn el, fordi prisen på el falder. Danmark er allerede langt i den grønne omstilling. I dag er mere end halvdelen af den elektricitet, der produceres i Danmark, baseret på vedvarende energikilder som vind og sol. Og andelen vil stige yderligere de kommende år. Elektricitet er derfor i dag en af de grønneste former for energi.
3. Med afskaffelse af PSO-afgiften vil støtten til vedvarende energi blive finansieret på en mere hensigtsmæssig måde. PSO-afgiften reducerer husholdningernes forbrugsmuligheder og forværrer virksomhedernes konkurrencevilkår. Det skyldes, at PSO-afgiften skævvrider virksomhedernes valg af produktionsinput, så de bruger mindre el, end hvad der er hensigtsmæssigt. PSO afgiften skævvrider også priserne på de varer og tjenester, som husholdningerne køber, hvilket får husholdningerne til at ændre forbrugsvaner. Endelig mindsker PSO-afgiften også husholdningernes købekraft, så de kan købe færre varer og tjenester for deres løn. Derfor er PSO-afgiften en indirekte skat på arbejde.
4. Forslaget vil give øget gennemsigtighed i den fremtidige prioritering af udgifterne til vedvarende energi på linje med andre offentlige udgifter. Det opnås ved at samle alle udgifterne på energiområdet på finansloven. Det styrker mulighederne for mindre omkostningstung udbygning af vedvarende energi.
5. Forslaget vil imødekomme EU-Kommissionens kritik af PSO-systemet. PSO-løsningen vil afkoble udgifterne fra finansieringen, hvorved også favoriseringen af indenlandske VE-producenter fjernes. Det er samtidig en løsning, der sikrer, at vi også fremover selv kan tilrettelægge vores udbygning med vedvarende energi, og at vi ikke tvinges til at sende danske støttekroner til elproduktion i udlandet.
6. Forslaget vil sikre, at den grønne omstilling i højere grad drives af markedet frem for støttekroner. De indgåede aftaler blev baseret på, at markedet gennem høje elpriser i højere grad selv ville drive og finansiere de planlagte initiativer. De samlede støtteudgifter har imidlertid vist sig væsentligt højere end forudset, mens den markedsbaserede del er blevet tilsvarende mindre.

Justeringer af udgifterne på energiområdet

PSO-udgifterne har i en årrække været stigende og forventes over de kommende år at udgøre ca. 7-8 mia. kr. årligt. Det er et historisk højt niveau.

Regeringen ønsker ikke, at den grønne omstilling skal være unødigt dyr. Som led i afskaffelsen af PSO-afgiften og finanslovsfinansiering af VE-udgifterne er der behov for at tage toppen af regningen. Regeringen foreslår derfor, at udgifterne på energiområdet justeres. I perioden 2017-2025 betyder forslagene en besparelse på 7,2 mia. kr., *jf. tabel 4*. Regeringens forslag skønnes samlet set at bidrage med knap 0,9 mia. kr. varigt til finansieringen af PSO-løsningen, da justeringerne afspejler et permanent lavere udgiftsniveau.

Tabel 4
Justeringer af VE-indsatser som del af PSO-løsning

Mio. kr. (2017-niveau)	Mindreudgift i perioden 2017-2025
Aflysning af udbud af kystnære havvindmøller	3.290
Prisloft på bud for havmølleparken Kriegers Flak	1.150
Lavere balanceringsgodtgørelsen til landvindmøller	270
Intet genudbud af kystnære forsøgsmøller (22 MW)	250
Afskaffelse af grøn ordning for vindmøller	80
Puljen til VE til proces bortfalder	2.070
Lavere tilskud til industriel kraftvarme	120
I alt	7.240

Anm.: Som følge af afrunding svarer summen af elementerne ikke nødvendigvis til den anførte samlede virkning.

Kilde: Egne beregninger.

Regeringens forslag er baseret på et eftersyn af udgifterne på energiområdet, der blandt andet skal sikre, at vi har orden i eget hus. Det gælder eksempelvis i forhold til gamle støtteordningers fortsatte berettigelse og overensstemmelse med gældende regler for fx statsstøtte mv. De foreslåede justeringer sikrer samtidig en mere hensigtsmæssig timing af de kommende års store udgiftsforpligtelser.

Regeringens forslag til justeringer tager hensyn til, at regeringen ønsker at fastholde en ambitiøs energi- og klimapolitik. Rettidig omhu i tilrettelæggelsen af de grønne indsatser vil bidrage til et mere konkurrencedygtigt grundlag for, at Danmark også kan fastholde en grøn førerposition på længere sigt. Det er grøn realisme i praksis.

De konkrete forslag til justeringer er nærmere beskrevet i *bilag C*.

En ny strategisk ramme for forsyningssektoren

Forsyningssektorerne forsyner husholdninger og virksomheder med el, gas, varme, drikkevand og teleydelser samt sørger for afhentning af affald og rensning af spildevand. Forsyningsydelser udgør for mange virksomheder en stor del af de samlede omkostninger og fylder meget i husholdningernes økonomi. En gennemsnitlig dansk husholdning bruger fx ca. 37.000 kr. på forsyningsydelser om året, hvilket omtrent svarer til en husholdnings udgifter til fødevarer.

På forsyningsområdet har borgere og virksomheder ikke den samme mulighed for frit at vælge mellem forskellige leverandører, som de har, når de køber andre varer. Husholdningerne kan dermed ikke skifte fx vand- eller fjernvarmeselskab, hvis de gerne vil have en lavere vand- og varmeregning og i stedet bruge pengene på andre ting i husholdningsbudgettet.

Det er derfor afgørende, at reguleringen og indretningen af sektoren tilskynder til en effektiv drift og sunde investeringsbeslutninger, og at der er de rigtige incitamenter til at sætte priser, der på rimelig vis afspejler omkostningerne.

Reguleringen skal tage udgangspunkt i forsyningssektorens kunder – husholdninger og virksomheder. Det skal i sidste ende sikre, at de enkelte husholdninger og virksomheder ikke betaler for meget for ydelserne, samtidig med at hensynene til kvalitet, miljø, sundhed og forsyningsikkerhed varetages.

Erfaringer fra en række vigtige infrastrukturområder i Europa (fx tele-, el- og postområdet) viser, at moderniseringen af disse sektorer har ført til betydelige gevinster. På el- og teleområdet skønnes priserne fx at være faldet med mere end 10 pct.²

Med *Aftale om en vækstpakke fra juni 2014*, blev der indgået en bred politisk aftale om effektivisering af forsyningssektorerne med 3,3 mia. kr. i 2020, men der er et yderligere potentiale for forbedringer i sektoren. Regeringen vil derfor lancere en forsyningsstrategi, der skaber rammerne for en sammenhængende og effektiv forsyningssektor, som leverer ydelser af en høj kvalitet til gavn for den enkelte dansker, *jf. boks 9*.

---

² Copenhagen Economics for Produktivitetskommissionen: Productivity gains in Danish network industries, august 2013.

Boks 9

Ny strategisk ramme for forsyningssektoren

Regeringen ønsker en forsyningssektor, der er kendetegnet ved en effektiv, gennemsigtig og sammenhængende forsyning med lave priser, høj forsyningsikkerhed, høj miljøbeskyttelse, høje sundhedsstandarder og bedre produkter gennem teknologiudvikling. Regeringen vil derfor lancere en forsyningsstrategi, som udstikker rammerne for den fremtidige regulering af forsyningssektorerne med udgangspunkt i fem principper:

- **Princip 1:** Opgaver, som ikke er naturlige monopoler, konkurrenceudsættes så vidt muligt, og der skal sikres vandtætte skotter mellem monopol og konkurrenceudsatte områder – det skal skabe mest mulig konkurrence til gavn for borgere og virksomheder.
- **Princip 2:** Naturlige monopoler underlægges ensartet, incitamentsbaseret økonomisk regulering – det skal skabe de bedst mulige regulatoriske rammer for mere effektive forsyningselskaber og lave priser.
- **Princip 3:** God selskabsledelse – det skal tilskynde til effektiv og transparent ledelse i forsyningselskaberne.
- **Princip 4:** Robust forsyningsikkerhed – det skal sikre robust regulering og håndhævelse af vigtige hensyn som forsyningsikkerhed, miljø og sundhed.
- **Princip 5:** Et effektivt og transparent tilsyn – det skal sikre udvikling af reguleringen, effektiv administration af regulering og styrket monitorering af effekterne af reguleringen.

Hvis forsyningsstrategien gennemføres, skønnes det at forøge en typisk LO-families rådighedsbeløb med i størrelsesordenen 3.000 kr. årligt. Lavere priser på forsyningsydelser vil kunne mærkes af alle husholdninger. Mange med lav indkomst vil opleve en relativ stor gevinst set i forhold til det samlede rådighedsbeløb, fordi forsyningsydelser for mange i denne gruppe fylder ekstra meget i det samlede budget.

For især produktionsvirksomhederne, hvor forsyningsydelser kan fylde meget på bundlinjen, vil lavere priser i sektoren også være et væsentligt bidrag til lavere omkostninger og en styrket konkurrenceevne. Der vurderes for samfundet som helhed at være et potentiale for at øge strukturelt BNP med ca. 5½ mia. kr. i 2025.

Billigere og bedre affaldshåndtering gennem øget konkurrence

Affald har udviklet sig fra at være et problem til at være en efterspurgt ressource. Forudsætningerne er derfor til stede for at skabe øget konkurrence, mere innovation og en mere effektiv affaldsforbrænding.

Affaldssektoren er imidlertid kendetegnet ved kommunale monopoler, som beskyttes af reguleringen. Det svækker konkurrencen og effektiviteten i sektoren.

I dag skal husholdninger og virksomheder benytte det affaldsforbrændingsanlæg, som de anvises af den enkelte kommune. Selvom affaldstaksterne i dag varierer fra omkring 250 kr. for et ton affald op til ca. 900 kr., er det ikke muligt for kunderne frit at vælge det billigste anlæg.

Regeringen ønsker, at affaldet behandles der, hvor det sker mest effektivt. Affaldsproducerende virksomheder skal derfor frit kunne vælge det forbrændingsanlæg, som kan bortskaffe affaldet mest effektivt og billigst. Ligeledes skal kommunerne udbyde affaldshåndteringen i konkurrence for at sikre, at husholdningsaffaldet behandles på de mest effektive anlæg.

Hermed ønsker regeringen også, at forbrændingsanlæggene tilskyndes til at innovere og konkurrere indbyrdes på kvalitet og pris. I forlængelse heraf afskaffes *hvile-i-sig-selv-reguleringen* og dermed muligheden for at overvælde alle affaldshåndteringsomkostningerne i de priser, som opkræves for affaldsbehandlingen hos husholdningerne og virksomhederne. Det understøtter også sunde investeringsbeslutninger, hvor kapaciteten løbende tilpasses forbrændingsbehovet, og hvor der er en tilskyndelse til at genanvende affaldet, hvor dette er mest fordelagtigt.

En konkurrenceudsættelse på forbrændingsområdet skønnes at give effektiviseringsgevinster i sektoren på ca. 0,4 mia. kr. i 2025 til gavn for anlægsejere, virksomheder og husholdninger.

Regeringen foreslår derfor, at der gennemføres en fuld konkurrenceudsættelse af affaldsforbrændingssektoren.

Tilpasning af planer for kabellægning

I 2008 blev det besluttet at gennemføre kabelhandlings- og forskønnelsesplaner for eltransmissionsnettet. Det betød, at store dele af de eksisterende luftledninger skulle erstattes af nye kabler i jorden over en 20-årig periode. Formålet med planen var hovedsageligt en forskønnelse af elnettet.

Konkret skulle 3.200 km luftledninger erstattes med 2.900 km nye kabler i jorden, og i seks særligt følsomme naturområder skulle 400 kV-nettet forskønnes. Det blev også besluttet, at næsten alle nye forbindelser skulle lægges som kabler i jorden.

Planerne vil medføre væsentlige omkostninger for virksomheder og borgere, da de nødvendige investeringer finansieres over el-tarifferne. Regeringen foreslår derfor at fokusere kabellægningen i både de eksisterende kabelhandlings- og forskønnelsesplaner og i principperne for den fremtidige udbygning af eltransmissionsnettet, *jf. tabel 5*.

Tabel 5**Principper for kabellægning af eksisterende og nye netforbindelser**

	2008-principper	Forslag til nye principper
Eksisterende 132/150 kV-net	Kabellægges	Kabellægning af udvalgte strækninger nær by og natur
Eksisterende 400 kV-net	Forskønnes	Forskønnes (som 2008-princip)
Nye 132/150-forbindelser	Kabellægges	Kabellægges (som 2008-princip) ¹⁾
Nye 400 kV-forbindelser	Kabellægges ²⁾	Kabellægges ikke ³⁾
Ændring i antal trace km-luftledning ift. i dag	-1.700 km	-400 km

- 1) Der er ikke prisforskel mellem kabellægning og luftledninger for nye forbindelser. Derimod er kabellægning af eksisterende forbindelser forbundet med en merudgift.
- 2) Med undtagelse af tre specifikt nævnte nye 400 kV-tracéer i Jylland
- 3) Der kan gennemføres kompenserende kabellægning af eksisterende 132/150-forbindelser ved anlæg af nye 400 kV-luftledninger.

Regeringens forslag har ikke negativ betydning for forsyningssikkerheden eller den grønne omstilling, men vil betyde, at de planlagte visuelle ændringer af landskabet ikke gennemføres.

De nye principper vil betyde, at Energinet.dk's fremtidige investeringsomkostninger reduceres, hvilket vil afspejle sig i lavere el-tariffer for virksomheder og borgere, end hvis de nuværende planer realiseres. For store virksomheder med et elforbrug på 50 GWh/år vil det betyde besparelser på godt 0,3 mio. kr. årligt, mens meget energitunge virksomheder vil kunne spare i størrelsesordenen 1-2 mio. kr. årligt ved et årligt forbrug på 250 GWh. Samlet set vil de nye principper for eksisterende og nye forbindelser kunne realisere et besparelspotentiale på ca. 8 mia. kr. frem mod 2040. Det svarer til en gennemsnitlig årlig tariffbesparelse på ca. 250 mio. kr.

Tilpasning af energiselskabernes energispareindsats

Regeringen foreslår desuden på energiområdet at imødekomme el-, naturgas- og fjernvarmebranchens forslag til et kompromis om en frivillig aftale om at fortsætte energiselskabernes energispareindsats. Det indebærer, at energiselskabernes besparelsesforpligtelse reduceres fra 12,2 PJ årligt til ca. 10,1 PJ årligt. Den frivillige aftale indgås med el-, naturgas- og fjernvarmebranchen som en 5-årig aftale for 2016-2020 med en ét-årig opsigelsesklausul. Alternativet er pålæg, som vil medføre betydelige administrative udfordringer og omkostninger.

En tilpasning af energispareindsatsen vil indebære en reduktion af nettatarifferne, som opkræves hos elforbrugerne, med gennemsnitligt årligt 260 mio. kr. og dermed i alt 1,3 mia. kr. i perioden 2016-2020.

5. Velfungerende markeder i en global økonomi og færre byrder

Velfungerende markeder skal danne rammen for, at danske virksomheder udvikler sig gennem en sund og effektiv konkurrence.

Et dynamisk erhvervsliv kræver, at nye virksomheder kan træde ind på markederne. Det gælder også udenlandske virksomheder. Såvel danske forbrugere som virksomheder nyder godt af, at udenlandske virksomheder frit kan indgå i konkurrencen på det danske marked.

Samtidig er det en central prioritet for regeringen, at virksomhederne pålægges færre byrder, så de har gode forudsætninger for at begå sig på de internationale markeder. Regeringen indførte derfor allerede ved sin tiltræden et skatte- og byrdestop og har sat et mål om at lette erhvervslivets byrder som følge af regulering med 3 mia. kr. frem mod 2020. Regeringen har allerede lempet byrderne med op mod 1 mia. kr.

Nedsættelse af et permanent produktivetsråd

Med *Et stærkere Danmark – Vækst 2016* tager regeringen et væsentligt skridt mod at indfri vækstmålsætningen, men der er samtidig behov for en vedvarende indsats i de kommende år for at nå i mål. Frem mod 2025 vil regeringen arbejde videre for at øge væksten yderligere gennem tiltag, der styrker produktiviteten i virksomhederne.

Regeringen vil derfor nedsætte et permanent nationalt produktivetsråd. Det skal bidrage til systematisk analyse og vedvarende fokus på håndtering af produktivetsudfordringerne i Danmark.

Produktivetsrådet skal:

- Overvåge produktivetsudviklingen i dansk økonomi
- Analysere faktorer bag udviklingen i produktivitet og konkurrenceevne
- Komme med konkrete anbefalinger, der kan styrke den danske produktivetsudvikling
- Foretage effektivurderinger af produktivetsfremmende tiltag

Rådet placeres under Det Økonomiske Råds formandskab, og analyserne vil blive udarbejdet i samarbejde med De Økonomiske Råds sekretariat. Produktivetsrådet kan i sit arbejde indhente bidrag fra eksperter, andre institutioner og konsultere relevante interessenter, fx arbejdsmarkedets parter, men skal i sit virke fungere uafhængigt. Rådet skal i sit arbejde respektere den rolle, som arbejdsmarkedets parter har i forhold til løndannelsesprocessen.

Oprettelsen af produktivetsrådet er på linje med EU's anbefaling om, at alle eurolande skulle oprette nationale produktivetsråd. Danmark er som ikke-euroland ikke forpligtet til at deltage i EU's initiativ. Regeringen har imidlertid med støtte fra et flertal i Folketingets Europaudvalg besluttet at deltage i EU-initiativet, idet sådanne råd vil kunne fremme reformer, der styrker produktivitet og konkurrenceevne i både Danmark og øvrige EU-lande.

Øget anvendelse af internationale standarder

Anvendelsen af nationale særstandarder kan begrænse konkurrencen i bl.a. byggeriet, da det gør det svært for udenlandske virksomheder at operere på det danske marked.

Nationale standarder er ofte begrundet med et ønske om at tage særlige hensyn til fx miljø eller sikkerhed. Disse hensyn kan dog ofte tilgodeses med en international standard, der allerede er gældende i de lande, Danmark normalt sammenligner sig med.

Regeringen vil derfor løbende erstatte nationale standarder og danske reguleringskrav med internationale standarder under hensyntagen til miljø, sikkerhed mv. Det vil fremme en sund og effektiv konkurrence og derved lavere priser for forbrugere og virksomheder.

Regeringen har allerede gennemført en kortlægning af bygningsreglementet. På baggrund heraf er de første projekter igangsat på blandt andet brandområdet og afløbsområdet med henblik på at vurdere muligheden for en øget anvendelse af internationale standarder. Regeringen vil samtidig undersøge muligheden for at modernisere og forenkle gasreglementet, under hensyn til et nødvendigt sikkerhedsniveau.

Ændring af regler i tilbudsloven

Det offentlige er en vigtig indkøber på bygge- og anlægsområdet. Derfor er det væsentligt, at der er gode rammer for at gennemføre udbud med rimelige vilkår for såvel de offentlige ordregivere som de virksomheder, der ønsker at byde på opgaverne.

Med tilbudsloven, der trådte i kraft i januar 2016, blev rammerne for udbud af de helt store offentlige bygge- og anlægsopgaver markant styrket til gavn for både virksomheder og de offentlige ordregivere. En betydelig del af de offentlige bygge- og anlægsopgaver reguleres dog under tilbudsloven, som er det regelsæt, der gælder for udbud af offentlige bygge- og anlægsopgaver under 38,9 mio. kr. Her vil regeringen også skabe bedre rammer for udbuddene.

Regeringen vil udarbejde et nyt, mere enkelt regelsæt for indkøb af bygge- og anlægsopgaver under 38,9 mio. kr. Det skal gøre det mere synligt for alle bygge- og anlægsvirksomheder, når nye opgaver kommer i udbud, og derfor vil der i højere grad end i dag blive pligt til at annoncere opgaverne offentligt.

Samtidig ønsker regeringen at styrke konkurrencen blandt de virksomheder, der byder på opgaverne, og derfor vil reglerne blive strammet op, så en række konkurrencebegrænsende elementer fjernes.

Et nyt regelsæt for udbud af de mindre bygge- og anlægsopgaver vil styrke konkurrencen om opgaverne, så kommuner, regioner og stat får mere for pengene. En forbedret produktivitetsudvikling i branchen vil samtidig bidrage til lavere priser for private ordregivere.

Modernisering af erhvervslejeloven

Lejen på erhvervslejemål fastsættes i dag ofte ud fra en vurdering af lejen på lignende erhvervslejemål. Regeringen ønsker at præcisere de regler, der gælder i sådanne tilfælde, så det eksempelvis fremgår, at rabatter givet til de sammenlignelige lejemål indgår i vurderin-

gen. Det vil øge gennemslagskraften til gavn for erhvervet og skabe bedre rammer for en korrekt fastsættelse af markedsløjen for erhvervslejemål.

Samtidig ønsker regeringen at indføre bedre muligheder for at indgå tidsbegrænsede erhvervslejeaftaler. Det skal afhjælpe, at udlejere og lejere af erhvervslejemål, bl.a. i detailbranchen, i dag har meget begrænset mulighed for at indgå tidsbegrænsede lejemål. De mere fleksible rammer i erhvervslejeloven vil gøre det lettere for virksomheder at etablere sig i nye lejemål og styrke produktiviteten i detailhandlen til gavn for forbrugerne.

Bedre skattevilkår for opsparing i investeringsinstitutter

Et velfungerende marked for finansielle ydelser er afgørende for, at danske borgere og virksomheder kan låne og spare op på gode vilkår. Låne- og investeringsprodukter fylder ofte meget i privatøkonomien, og udgifterne til disse udgør en væsentlig omkostning for mange almindelige danskere.

Ca. ¾ mio. danskere har opsparing placeret i danske investeringsinstitutter. Investeringsinstitutterne giver den enkelte forbruger adgang til risikospredning. Særligt for mindre formuer kan dette ellers være vanskeligt at opnå ved direkte investering i aktier eller obligationer. Derfor er det vigtigt, at forbrugerne har gode forudsætninger for at finde frem til de investeringsinstitutter, der har det bedste produkt til prisen.

De nuværende skatteregler kan udgøre en barriere for, at danskere sparer op via udenlandske investeringsinstitutter, da disse ofte bliver beskattet hårdere end tilsvarende danske investeringsinstitutter (såkaldte minimumsbeskattede investeringsinstitutter). Det begrænser konkurrencen i investeringsfondsbranchen.

Regeringen vil derfor afsætte en pulje på i alt 60 mio. kr. om året fra 2018 til mere symmetriske og konkurrencedygtige skatteregler for kapitalforvaltning. Heraf målrettes de 30 mio. kr. til at ensarte beskattningen af hhv. danske og udenlandske investeringsinstitutter, så alle investorer i aktiebaserede investeringsselskaber fremover vil blive aktieindkomstbeskattet af afkastet. Det vil lempe beskattningen for hovedparten af de danskere, som ønsker at investere i udenlandske investeringsinstitutter. De resterende 30 mio. kr. er afsat til at sikre konkurrencedygtige skatteregler, der skal styrke sektoren for kapitalforvaltning i Danmark. Det skal give danske kapitalforvaltere bedre mulighed for at udbyde deres produkter på det internationale marked.

Væksttjek

Regeringen følger løbende udviklingen i dansk erhvervslivs konkurrenceevne, bl.a. ved hjælp af såkaldte konkurrencebarometre, og iværksætter væksttjek af rammerne for forskellige erhverv. Der er allerede nedsat to vækstteams for hhv. "Det Blå Danmark" og "Life science" (lægemidler, medico og farmaceutisk bioteknologi), og flere vækstteams vil følge. På baggrund af vækstteamenes anbefalinger vil regeringen udarbejde nye erhvervsstrategier for erhvervsområder med større betydning for dansk økonomi.

Samtidig arbejder regeringen på en national strategi for dansk turisme, som offentliggøres i efteråret.

Færre byrder og fokus på overimplementering

Samtidig er det en hovedprioritet for regeringen, at det bliver stadig lettere at drive virksomhed i Danmark. Virksomheder skal ikke bruge tid på unødvendige administrative krav eller have store omkostninger som følge af regler, der kunne udformes eller håndhæves enklere.

Regeringen har derfor ved sin tiltræden sat et mål om, at erhvervslivets byrder skal være lettet med netto 3 mia. kr. i 2020. Fra 2015 og frem til i dag er de erhvervsøkonomiske byrder for danske virksomheder allerede lettet for op mod 1 mia. kr. årligt.

Regeringen vil samtidigt i forlængelse af den nuværende byrdemålsætning supplere med et nyt mål om at lempe byrder fra nationale krav og regler med 2 mia. kr. frem til 2025.

Den resterende del af målsætningen skal realiseres gennem et systematisk regelforenklingsarbejde, blandt andet baseret på forenklingsforslag fra Virksomhedsforum for enklere regler. Samtidig skal regeringens fokus på at nedbringe overimplementering af EU-regulering bidrage til opfyldelsen af målsætningen.

Regeringens EU-implementeringsudvalg efterser eksisterende regulering på områder, hvor der vurderes at være en byrdefuld implementering af EU-regulering. Udvalget skal sikre, at ny EU-lovgivning implementeres på mindst mulig byrdefuld vis for erhvervslivet, og at man forebygger unødvendige byrder i forbindelse med kommende EU-regulering gennem en styrket tidlig dansk interessevaretagelse. Regeringen har ligeledes nedsat et Implementeringsråd, som skal rådgive regeringen i arbejdet med at reducere erhvervslivets omkostninger i forbindelse med EU-regulering.

6. Vækstmuligheder og digitalisering

Den hastige udbredelse af nye teknologier og forretningsmodeller forandrer virksomhedernes virkelighed. Regeringen har løbende fokus på at skabe rammevilkår, der understøtter, at danske virksomheder kan drage fordel af de nye muligheder, som digitaliseringen bringer, og være rustet til konkurrence i et mere digitalt samfund.

For at understøtte en digital omstilling i danske virksomheder har regeringen nedsat et *Produktionspanel 4.0.*, som ser på barrierer for investeringer, kompetencer og det offentlige rolle i at understøtte virksomhedernes digitale udvikling. Det sker med et særligt fokus på udfordringerne for SMV'er. Panelet skal aflevere sine anbefalinger til regeringen i april 2017.

Med afsæt i arbejdet med nye digitale muligheder vil regeringen fremlægge et digitalt vækst-udspil i foråret 2017.

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020

Regeringen har sammen med KL og Danske Regioner fremlagt en fællesoffentlig digitaliseringsstrategi, som blandt andet skal sikre, at digitale løsninger i den offentlige sektor bidrager til at styrke erhvervslivets rammevilkår samt understøtte, at offentlige data bliver en vækstdriver for virksomheder.

Eksempelvis skal den offentlige sektor i højere grad stille data til rådighed for virksomhederne om fx affald, nedgravet infrastruktur, energi, terræn samt klima og vand til brug for innovation og udvikling af nye forretningsmodeller. Desuden skal kontakten mellem den enkelte virksomhed og det offentlige lattes gennem mere sammenhængende og automatiserede sags-gange.

Strategi for deleøkonomi og skatteinitiativer til fremme af deleøkonomisk aktivitet

Digitaliseringen har åbnet nye muligheder inden for deleøkonomi. Deleøkonomien kan bidrage til øget produktivitet gennem bedre udnyttelse af ledig kapacitet. Og deleøkonomiske tjenester kan også give den enkelte dansker flere forbrugsmuligheder, lavere priser samt skabe nye jobs.

Det er en prioritet for regeringen at sikre, at reguleringen er i trit med den hastige udvikling, og at skattereglerne understøtter innovation og ressourceeffektivitet gennem deleøkonomi.

Regeringen vil præsentere en strategi for deleøkonomi i efteråret 2016, der skal fremme deleøkonomien som drivkraft for vækst og innovation i Danmark. Strategien vil sikre klarere rammer på generelle områder som beskattning og forbrugerbeskyttelse mv. Derudover vil regeringen gennem initiativer på skatteområdet understøtte, at deleøkonomien kan bidrage til nye jobmuligheder.

Regeringen vil forhøje de eksisterende bundfradrag i forbindelse med udlejning af helårsboliger (en del af året) og værelsesudlejning med 10.000 kr. Det høje bundfradrag ved udlejning af sommerhuse foreslås herudover forhøjet med 5.000 kr. Det ekstra fradrag betinges

af, at der gennem et bureau eller en deleøkonomisk platform foretages indberetning til SKAT. Der afsættes i alt 45 mio. kr. årligt fra 2018 til forhøjede bundfradrag.

De forhøjede bundfradrag vil også kunne bidrage til at styrke turismen, hvor der den seneste sommer har været en væsentlig større efterspørgsel efter bl.a. sommerhuse. Det er nærmere behandlet i regeringens kommende strategi for dansk turisme, som offentliggøres i efteråret.

Derudover vil regeringen undersøge muligheden for at indføre et generelt bundfradrag for deleøkonomiske aktiviteter for derigennem at øge danskernes incitament til at deltage i deleøkonomien. Det skal bidrage til øget produktivitet gennem en bedre udnyttelse af ledig kapacitet, samt give den enkelte dansker flere valgmuligheder og lavere priser. Derfor afsættes yderligere 100 mio. kr. årligt fra 2018 til skattelempler for deleøkonomiske aktiviteter, som betinges af en automatisk indberetning til SKAT via en digital indberetningsløsning.

Der udvikles en digital indberetningsløsning, som digitale platforme kan anvende til nemt at indberette oplysninger om indtægter til SKAT ved køb af deleøkonomiske ydelser, herunder serviceydelser, der foregår via deleøkonomiske platforme. Der afsættes 20 mio. kr. i 2017 til udvikling af den digitale indberetningsløsning.

For at understøtte udbredelsen af indberetningsløsningen søges indgåelse af frivillige aftaler med deleøkonomiske platforme om at bruge den digitale indberetningsløsning, og der gennemføres en markedsføringsindsats over for borgerne, deleøkonomiske platforme mv.

Privatpersoners brug af digitale betalingstjenester giver endvidere en ny mulighed for at skabe en nem digital vej for indberetning til SKAT. På den baggrund indledes en dialog med den finansielle sektor om at indarbejde indberetningsløsningen i eksisterende betalingstjenester. Det skal sikre, at der let kan indberettes oplysninger om indtægter til SKAT, når disse tjenester bruges som betalingstjeneste ved bl.a. afregning af serviceydelser mellem privatpersoner.

Bilag A. Mindreprovenu som følge af skatteinitiativer mv.

Tabel A.1

Mindreprovenu som følge af skatteinitiativer (provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd)

Mio. kr. (2017-niveau)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Varigt
Fradrag for normalforrentning af egenkapital (ACE)	0	0	120	240	530	790	990	1.190	1.380	4.390
Lavere skat på aktieindkomst mv.	0	390	390	410	410	410	420	420	430	440
Skatteinitiativer til fremme af deleøkonomisk aktivitet	20	145	145	145	145	145	145	145	145	145
Bedre vilkår for opsparing i investeringsinstitutter	0	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Investorfradrag	190	185	175	175	175	175	175	175	175	175
Bedre vilkår for iværksættere	85	165	250	165	85	0	0	0	0	10
Bonusfradrag for merinvesteringer i forskning og udvikling	30	70	100	130	160	190	220	240	270	20
Lempelse af regler for placering af privatadministrerede pensionsordninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skatteinitiativer i alt	325	1.015	1.240	1.325	1.565	1.770	2.010	2.230	2.460	5.240
Afskaffelse af PSO-afgiften og justeringer af støtten til VE (over 6 år fra 2017-2022)	350	1.170	1.780	2.110	2.580	3.250	3.200	3.210	3.220	3.200
Skatteinitiativer i alt inkl. PSO-løsning	675	2.185	3.020	3.435	4.145	5.020	5.210	5.440	5.680	8.440

Bilag B. Indretningen af ACE-fradraget

ACE-fradraget beregnes som en procentsats (normalafkastsats) ganget med ACE-grundlaget (forøgelsen af selskabets skattemæssige egenkapital). Forslaget afgrænses til ny egenkapital, opbygget efter reformtidspunktet. Dermed reduceres mindreprovenuet i de første år markant, men de positive virkninger på investeringer, produktivitet og timelønninger opnås fortsat.

Den skattemæssige egenkapital i et selskab kan groft sagt beregnes som den skattemæssige værdi af selskabets aktiver – altså aktivernes værdi efter skattemæssige afskrivninger – fratrukket alle forpligtelser (dvs. hensættelser og gæld).

Normalafkastsatsen fastsættes med udgangspunkt i den gennemsnitlige rente for danske selskabers lån med op til to års løbetid (ekskl. kassekreditter). Denne referencerente opgøres af Nationalbanken. Der lægges et loft over normalafkastsatsen på 3 pct.

Alle selskaber med egenkapitalfinansierede investeringer, der har en positiv skattepligtig indkomst (overskud), vil opnå en økonomisk gevinst ved et ACE-fradrag i det enkelte år. Selskaber med underskud, herunder opstartsvirksomheder som i de første år kan have underskud, kan fremføre udnyttet ACE-fradrag til udnyttelse i senere års overskud.

Bilag C. Justering af udgifterne på energiområdet

Annullering af kystnære havvindmøller

Regeringen foreslår at annullere etableringen af 350 MW kystnære havvindmøller. De kystnære havvindmøller vil stå tæt på de danske kyster og skæmme vores unikke kyststrækning. Regeringen foreslår derfor også at stramme den såkaldte åben-dør ordning, der giver mulighed for at etablere havvindmøller tæt på kysten.

Prisloft på bud for havvindmølleparken Kriegers Flak

Regeringen foreslår at fastlægge et prisloft på 80 øre pr. kWh i udbuddet for opførelsen af en 600 MW havvindmøllepark på Kriegers Flak. Det svarer til en budpris på 10 øre under den aktuelt forudsatte budpris. Et prisloft skaber sikkerhed om den maksimale budpris og vil reducere den samlede budgetterede udgift set over hele støtteperioden.

Lavere balanceringsgodtgørelse til landvindmøller

Der gives balanceringsgodtgørelse til landvindmøller på 1,8 øre pr. kWh som kompensation for at have pligt til at afsætte den producerede strøm på elmarkedet. Vindmølleejernes balanceringsomkostninger har imidlertid været faldende. Ifølge den danske statsstøttegodkendelse må balanceringsgodtgørelsen ikke overstige de faktiske omkostninger på det kommercielle marked. Regeringen foreslår derfor, at balanceringsgodtgørelsen reduceres til 1,3 øre pr. kWh, svarende til det lavere omkostningsniveau for vindmølleejerne.

Intet genudbud af kystnære forsøgsmøller (22 MW)

Med energiaftalen fra 2012 blev der i 2015 udbudt en pulje på 50 MW såkaldte "forsøgsmøller". Det var dog kun muligt at imødekomme et bud på 28 MW. Regeringen foreslår at undlade at genudbyde de resterende 22 MW forsøgsmøller.

Danmarks førerposition inden for forskning og udvikling i rene energiteknologier fastholdes gennem regeringens fortsatte ambition om markant at styrke energiforskningen bredt set frem mod 2020.

Afskaffelse af grøn ordning for vindmøller

Grøn ordning giver tilskud til bestemte kommunale projekter, når private leverandører opfører og nettilslutter vindmøller i kommunen. Ordningen giver ikke direkte støtte til vedvarende energi, men har i stedet til hensigt at øge accepten af vedvarende energikilder i kommunerne. Regeringen foreslår at afskaffe grøn ordning.

Puljen til VE til proces bortfalder

VE til proces er en pulje, hvor procesvirksomheder og landbrug mv. kan søge tilskud til en grøn omstilling af deres produktionsprocesser. Frem til 2020 er det aftalt af partierne i energiforligskredsen at reservere 975 mio. kr. i puljen til at finansiere PSO-udgifter, "hvis der mod forventning ikke måtte opnås enighed om en traktatmedholdelig PSO-løsning fra den 1. januar 2017". Regeringen foreslår, at puljen anvendes til at reducere finansieringsbehovet for en langsigtet PSO-løsning.

Lavere tilskud til industriel kraftvarme

Tilskuddet til industriel kraftvarme (IKV) blev indført i 2012 for at fastholde samproduktion af el og varme i en situation, hvor værkernes driftsøkonomi blev forringet pga. udviklingen i forholdet mellem el- og naturgasprisen og en stigning i NOx-afgiften. Genberegning af ordningen viser imidlertid, at der er risiko for overkompensation i 2017 og 2018. Regeringen foreslår derfor, at ordningen suspenderes i 2017 og 2018.

ET STÆRKERE DANMARK VÆKST 2016

2015/16:19

Publikationen kan bestilles hos:

Rosendahls a/s
Herstedvang 10
2620 Albertslund
Tlf. 43 22 73 00
Distribution@rosendahls.dk
rosendahls.dk

Henvendelse om publikationen kan i øvrigt ske til:

Finansministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Tlf. 33 92 33 33
fm@fm.dk

Omslag: Kontrapunkt
Tryk: Rosendahls a/s
Oplag: 3.000
ISBN: 978-87-93422-02-5

Elektronisk Publikation:
ISBN: 978-87-93422-09-4

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside:
fm.dk

